LEHIA PERFEKTUA, MONOPOLIOA ETA OLIGOPOLIOA

- Merkatuen sailkapena egiteko, honako faktoreak hartzen dira kontuan: euren kanpo-harremanak, barne-egitura, ekoizten diren ondasunaren ezaugarriak, erosle eta saltzaileen kopuruak, eta merkatuaren sarrera-aukerak eta oztopoak.
- Merkatu jakin bateko saltzaile kopurua kontuan hartzen bada, honela sailka daiteke merkatua:
  - ✓ Lehia perfektuko merkatua
  - ✓ Lehia inperfektuko merkatua

LEHIA PERFEKTUA

Lehia perfektuko merkatua

- Erosle eta saltzaile kopuruak handiak direnean lehia perfektuko merkatua izango da, eta inork ez du inolako eraginik izango merkatu-prezioaren gainean. Ezaugarriak honako hauek dira:
  - ✓ Saltzaile eta erosle kopuruak handiak dira, baina oso txikiak merkatuaren tamaina osoarekin konparatuz. Merkatu osoa kontuan izanik enpresa bakoitzak oso kantitate txikia saltzen duenez, enpresek ez dute merkatu-prezioan eraginik izango. Hori dela eta, lehia perfektuko enpresek merkatu-prezioa onartuko dute.
  - ✓ Saltzen den **produktua homogeneoa eta uniformea** da. Lehia perfektuko enpresetan ez dago desberdintasunik produktuaren diseinu, kalitate eta abarri dagokienez.
  - ✓ Enpresek eta kontsumitzaileek informazio osoa dute merkatuko prezioari edo produktuen inguruan gertatzen denari buruz.
  - ✓ Enpresek askatasun osoa dute merkatuan sartzeko edo merkatutik ateratzeko.

LEHIA PERFEKTUA, MONOPOLIOA ETA OLIGOPOLIOA

LEHIA PERFEKTUA

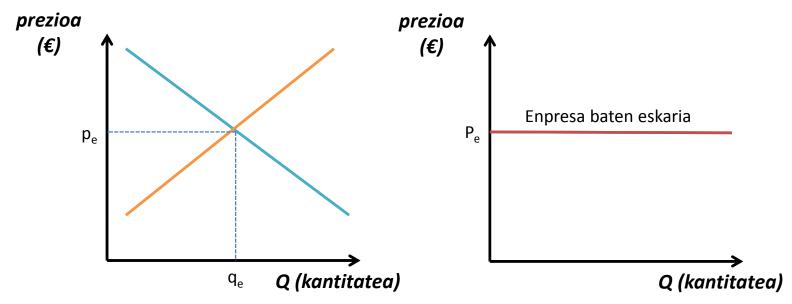
• Lehia perfektuko enpresa

- Ondasun ekonomikoaren ezaugarrien arabera, funtzionalitate, tamaina, aurkezpen eta abarri
  dagokionez merkantzia homogeneoa bada, jarduera aurrera daraman merkatua perfektua izango
  da (adibidez, gariaren merkatua, non eskaintzaile guztiek mota berdina landatzen duten eta garraiokostua erosketa tokiraino berdina den).
- Nekazaritza-produktuek nahiko ondo betetzen dituzte lehia perfektuko merkatuaren baldintzak.
- Merkatu perfektuaren funtzionamenduaren oinarria eskari eta eskaintzaren bidez, merkatu-prezioa ezartzea da, eta prezio horretan zein kantitate merkaturatuko duten erabakitzen dute enpresek.

LEHIA PERFEKTUA

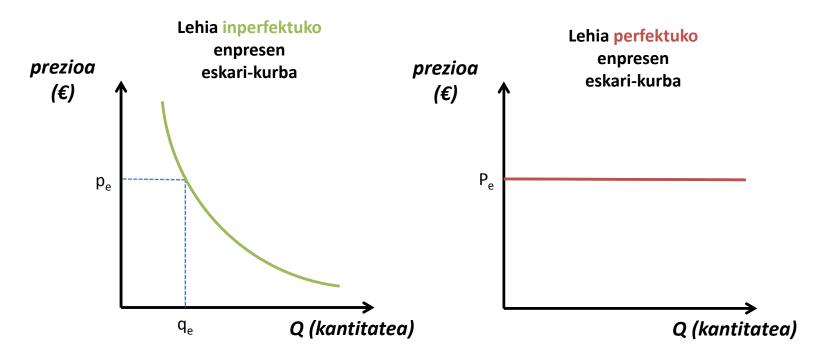
• Lehia perfektuko merkatua

- Baldin eta lehia perfektuko merkatua bada, enpresa bakoitzak erabakiko du merkatuak berak adostutako prezioan kantitate gehiago ekoiztu ala ez.
- Enpresaren erabakiak ez du eraginik izango produktuaren merkatu-prezioan (prezioa emanda dago). Beraz, enpresaren eskari-kurba horizontala izango da.
- Enpresa jakin batek merkatuko prezioa baino prezio altuagoan saldu nahi badu, inork ez dio produkturik erosiko.

• LEHIA INPERFEKTUA

- Lehia inperfektuko merkatuetako enpresak aski handiak dira merkatu-prezioan eragina izateko.
- Lehia perfektuko enpresekin konparatuz, lehia inperfektuetako enpresen produktu edo zerbitzuen eskari-kurbak malda negatiboa du.
- Enpresek prezioa murriztu beharko dute beren errentak handitzeko.

LEHIA PERFEKTUA, MONOPOLIOA ETA OLIGOPOLIOA

• LEHIA INPERFEKTUA

- Bi dira merkatuan enpresa asko ez egotearen arrazoiak, eta ondorioz, merkatuan inperfekzioak sortzen dituztenak: *ekoizpen-kostuak* eta *sarrera-oztopoak*.
- Merkatu batean izango den enpresa kopurua zehazterako orduan, funtsezkoa izango da kostuegitura. Industria jakin batean eskala-ekonomiak edo kostu beherakorrak daudenean, enpresa
  txikiek ezin izango dute lehiatu enpresa handien ekoizpen-kostuekin.
- Eskala-ekonomiak merkatuan sartzeko oztopotzat hartzen dira, enpresa guztiek ez baitute kapital nahikorik tamaina handia lortu ahal izateko.
- Beste oztopo batzuk dira: muga legalak, produktuaren desberdintzea eta sarrera-kostu handiak.

LEHIA PERFEKTUA, MONOPOLIOA ETA OLIGOPOLIOA

• LEHIA INPERFEKTUA

• Lehia inperfektuko merkatua

- Enpresa kopurua, eskaintzaileen tamaina, enpresen kontzentrazio-maila eta produktuaren homogeneotasunaren arabera, ekonomialariek lehia inperfektuko merkatuen ondoko sailkapena egiten dute:
  - ✓ Monopolioa: Industria osoa kontrolatzen duen saltzaile edo ekoizle bakarra dago.
  - ✓ Oligopolioa: Saltzaile gutxi daude; beraz, saltzaile bakoitzak merkatu-prezioan eta gainerako lehiakideen gainean eragiten du.
  - ✓ **Lehia monopolista**: Saltzaile asko daude baina saltzen dituzten produktuen artean ez dago homogeneotasunik.